

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ ഷഷ്ഠസ്കന്ധേ
॥ ശ്രീ ഹംസഗുഹ്യസ്തോത്രം ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| ശ്രീ ഹംസഗൃഹ്യസ്തോത്രം ||

ശ്രീപ്രജാപതിരുവാച

നമഃ പരായാവിതമാനുഭൂതയേ

ഗുണത്രയാഭാസനിമിത്തബന്ധവേ |

അദ്യഷ്ടയാല്ലേ ഗുണതത്ത്വബുദ്ധിഭിഃ

നിവൃത്തമാനായ ദധേ സ്വയംഭുവേ || 1 ||

ന യസ്യ സഖ്യം പുരുഷോഽവൈതി സഖ്യഃ

സഖാ വസൻ സംവസതഃ പുരേന്ദ്രിൻ |

ഗുണോ യഥാ ഗുണിനോ വ്യക്തദൃഷ്ടഃ

തസ്മൈ മഹേശായ നമസ്കരോമി || 2 ||

ദേഹോഽസവോഽക്ഷാ മനവോ ഭൂതമാത്രാ

നാത്മാനമന്യം ച വിദുഃ പരം യത് |

സർവം പുമാൻ വേദ ഗുണാംശ്ച തജ്ജ്ഞോ

ന വേദ സർവജ്ഞമനന്തമീഡേ || 3 ||

യദോപരാമോ മനസോ നാമരൂപ -

രൂപസ്യ ദൃഷ്ടസ്തുതിസമ്പ്രദോഷാത് |

യ ഇഠയതേ കേവലയാ സ്വസംസ്ഥയാ

ഹംസായ തസ്മൈ ശുചിസദ്മനേ നമഃ || 4 ||

മനീഷിണോഽന്തർഹൃദി സന്നിവേശിതം

സ്വശക്തിഭിർനവഭിശ്ച ത്രിവൃദ്ഭിഃ |

വഹ്നിം യഥാ ദാരുണി പാഞ്ചദശ്യം
മനീഷയാ നിഷ്കർഷന്തി ഗുഡ്രം || 5 ||

സ വൈ മമാശേഷവിശേഷമായാ -
നിഷേധനിർവാണസുഖാനുഭൂതിഃ |
സ സർവനാമാ സ ച വിശ്വരൂപഃ
പ്രസിദതാമനിരൂക്താത്മശക്തിഃ || 6 ||

യദ്യന്നിരൂക്തം വചസാ നിരൂപിതം
ധിയാക്ഷഭിർവാ മനസാ വോത യസ്യ |
മാ ഭൂത് സ്വരൂപം ഗുണരൂപം ഹി തത്തത്
സ വൈ ഗുണാപായവിസർഗലക്ഷണഃ || 7 ||

യസ്മിൻ യതോ യേന ച യസ്യ യസ്മൈ
യദ് യോ യഥാ കുരുതേ കാർയതേ ച |
പരാവരേഷാം പരമം പ്രാക് പ്രസിദ്ധം
തദ് ബ്രഹ്മ തദ്യേതൂരനന്യദേകം || 8 ||

യച്ഛക്തയോ വദതാം വാദിനാം വൈ
വിവാദസംവാദഭൂവോ ഭവന്തി |
കുർവന്തി ചൈഷാം മുഹൂരാത്മമോഹം
തസ്മൈ നമോനന്തഗുണായ ഭൂല്ലേ || 9 ||

അസ്തീതി നാസ്തീതി ച വസ്തുനിഷ്ഠയോഃ
ഏകസ്ഥയോർഭിന്നവിരുദ്ധധർമയോഃ |
അവേക്ഷിതം കിഞ്ചന യോഗസാംഖ്യയോഃ
സമം പരം ഹ്യനുകൂലം ബൃഹത്തത് || 10 ||

യോനൂഗ്രഹാർഥം ഭജതാം പാദമൂലം
അനാമരൂപോ ഭഗവാനനന്തഃ |

നാമാനി രൂപാണി ച ജൻമകർമഭിഃ

ഭേജേ സ മഹ്യം പരമഃ പ്രസീദതു || 11 ||

യഃ പ്രാക്യതൈർജ്ഞാനപഥൈർജ്ജനാനാം

യമാശയം ഭേഹഗതോ വിഭാതി |

യമാനിലഃ പാർഥിവമാശ്രിതോ ഗുണം

സ ഈശ്വരോ മേ കുരുതാൻമനോരഥം || 12 ||

|| ഇതി ശ്രീ ഹംസഗൃഹ്യസ്തോത്രം സമാപ്തം ||